

LIBRIS

We know

LOIS LOWRY este o scriitoare americană, născută la 20 martie 1937, în Hawaii. A urmat cursurile Brown University și University of Southern Maine. A început să scrie în anii 1970, îndeplinindu și astfel un vis din copilărie. Este autoarea a peste 30 de cărți pentru copii și adolescenți, declarând că își măsoară succesul ca scriitoare prin capacitatea „de a-i ajuta pe adolescenți să și răspundă la întrebările legate de viață, identitate și relații interpersonale“. Cunoscută pentru subiectele controversate abordate, Lowry este deținătoarea mai multor premii literare, dintre care amintim Newbery Medal, pentru *Darul lui Jonas* și *Numără stelele*. O poveste din *Copenhaga*, și o nominalizare pentru *Mesagerul* la Young Hoosier Book Award. Cărțile sale au stârnit cele mai diverse reacții, de la introducerea lor în programa obligatorie până la interzicerea în școli. Deși diferite ca stil și subiecte abordate, toate cărțile ei revin la tema relațiilor umane. Scrierile sale au atras atenția și producătorilor de film, cărțile *Darul lui Jonas* și *Familia Willoughby* fiind adaptate pentru marile ecrane. Lois Lowry nu renunță la condei, anunțându-și cititorii de publicarea unui nou roman, „foarte diferit de tot ce am scris până acum.“

LOIS LOWRY

MESAGERUL

Traducere din limba engleză
de Beatrice Feleagă

young art

Colecție coordonată de Mihai-Dan Pavelescu
Redactor: Diana Gheorghe
Tehnoredactor: Gabriela Tobol
DTP copertă: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LOWRY, LOIS

Mesagerul / Lois Lowry ; trad. din lb. engleză de Beatrice
Feleagă. - București : Youngart, 2023
ISBN 978-606-9674-58-1
I. Feleagă, Beatrice (trad.)

821.111

Lois Lowry
Messenger

Copyright © 2004 by Lois Lowry

© youngart, 2023, pentru prezenta ediție

youngart este un imprint al Grupului Editorial Art

Capitolul 1

Matty abia aștepta să termine odată pregătirile pentru cină. Voia să gătească, să mănânce și să-și ia tălpașita. Își dorea să fie adult, așa încât să hotărască singur când să mănânce sau dacă să se mai obosească să mănânce vreun pic. Avea ceva de rezolvat, ceva ce-l înspăimânta. Așteptarea nu făcea decât să înrăutățească lucrurile.

Matty nu mai era copil, însă nici nu devenise încă bărbat. Uneori ieșea din casă și-și măsura înălțimea în fața ferestrei. Cândva abia dacă ajungea până la pervaz cu fruntea, pe care și-o apăsa de lemn, dar acum se înălțase suficient încât să privească în interiorul casei fără nici cel mai mic efort. Sau, dacă se îndepărta prin iarba înaltă, își vedea reflexia în geam. Își dădea seama că trăsăturile chipului său deveneau bărbătești, deși, ca un copil, încă îl distra să se strâmbe și să se încrunte în oglindă. Vocea începuse să i se îngroașe.

Locuia împreună cu orbul, cel numit Profetul, și îi dădea o mână de ajutor. El se ocupa de curățenie, deși îl plictisea asta. Bărbatul orb spunea că e o necesitate. Așa că, zilnic, Matty mătura dușumeaua și aranja așternuturile: cu foarte mare atenție pe cele de pe patul orbului, la întâmplare pe cele de pe patul lui din camera de lângă bucătărie. De gătit găteau împreună. Bărbatul râdea când gusta din fierturile lui Matty și încerca să-l învețe să gătească, dar tânărul n-avea răbdare și nici nu-i păsa de subtilitățile ierburilor.

— Putem să le punem la grămadă în oală, insistă el. Oricum în stomacul nostru tot la grămadă ajung.

Era o sfadă veche și prietenească. Profetul chicoti.

— Ia miroase asta, zise el și ridică spre nasul lui mlădița verde-deschis pe care o tocuse.

— E ceapă, răspuse Matty după ce adulmecă ascultător, apoi strânse din umeri. Putem s-o aruncăm în oală și cu asta, basta. Sau nici măcar nu trebuie s-o gătim. Dar după aia ne miroase gura. Știu o fată care a promis că mă sărută dacă am respirația frumos mirositoare. Dar cred că mă tachinează.

— Tachinarea face parte din plăcerea prelu-diului, zise orbul zâmbindu-i lui Matty, ai cărui obraji se îmbujorară de rușine. Ai putea să-i dai ceva la schimb pentru un sărut, îi sugeră el apoi cu un chicotit. Ce i-ai da? Undița?

— Hai să nu. Nu glumi în legătură cu negoțul.

— Ai dreptate, n-ar trebui să glumesc. Cândva negoțul era o adevărată plăcere. Dar acum... Ai dreptate, Matty. Nu mai e de glumă.

— Prietenul meu, Ramon, a fost la ultimul Târg cu părinții lui. Dar nu vrea să vorbească despre ce s-a întâmplat acolo.

— Atunci n-o să vorbim nici noi. S-a topit untul în tigaie?

Matty verifică. Untul, de acum maroniu-auriu, începuse să sfârâie ușor.

— Da, zise el.

— Atunci pune ceapa la călit. Și amestecă să nu se ardă.

Matty făcu întocmai.

— Fii atent cum *miroase*, spuse orbul.

Matty trase adânc aer în nări. Aroma cepei puțin sotate îi lăsa gura apă.

— Miroase mai bine decât ceapa crudă? îl întrebă bărbatul.

— Dar e o bătaie de cap, răspunse băiatul nerăbdător. Gătitul e o bătaie de cap.

— Presară-i puțin zahăr. Cât iei o dată sau de două ori între degete. Mai las-o un minut, apoi punem carnea de iepure. Ce-i cu nerăbdarea asta? Te grăbești mereu și nu-i cazul.

— Vreau să ies înainte de căderea nopții. Trebuie să verific ceva. Vreau să mănânc și să merg în luminiș înainte să se-ntunece.

Profetul începu să râdă. Luă bucățile de carne de iepure de pe masă și, ca de fiecare dată, tânărul rămase uimit de siguranța mâinilor lui, de faptul că știa exact de unde să ia fiecare lucru. Îl urmări cum tăvăli cu abilitate bucățile de carne prin făină, apoi le așeză în tigaie. Când carnea începu să sfârâie alături de ceapa călită, începu să miroasă și mai plăcut. Bărbatul adăugă în tigaie și o mână de ierburi.

— Pentru *tine* nu contează dacă-i întuneric sau nu, zise Matty încruntat. Dar eu am nevoie de lumina zilei dacă vreau să văd ceva anume.

— Ce anume vrei să vezi? întrebă Profetul. Când carnea începe să se rumenească, toarnă puțină zeamă în tigaie ca să nu se lipească, adăugă el fără să mai aștepte răspunsul.

Matty îi dădu ascultare și turnă în tigaie din bolul cu zeamă în care fierseese carnea de iepure. Lichidul închis la culoare ridică bucățile de ceapă și ierburile mărunțite și începu să le învârtească printre bucățile de carne. Știa că acum trebuia să pună capacul și să dea focul mai mic. Tocana fierbea înăbușit și Matty începu să așeze farfuriile pe masa la care urmau să cineze împreună.

Spera că orbul avea să uite că întrebuse „ce anume vrei să vezi“. Nu voia să-i spună. Matty nu se lămurise în legătură cu ceea ce ascunsese în luminiș. Îl înspăimânta să nu știe ce înseamnă acel lucru. Pentru o clipă se întrebă dacă nu cumva ar putea să-l dea la schimb și să scape de el.

Când, în cele din urmă, farfuriile în care cinașeră fură spălate și puse la locul lor și Profetul se așeză în fotoliul lui tapițat împreună cu instrumentul lui cu coarde la care cânta în fiecare seară, Matty se furișă spre ușă sperând să se strecoare afară neobservat. Însă orbului nu-i scăpa nicio mișcare. Matty îl știa în stare să audă un păianjen alergând dintr-o parte în alta a pânzei lui.

— Iar te duci în Pădure?

Matty oftă. N-avea scăpare.

— Mă întorc înainte să se-ntunece.

— Se poate, dar aprinde lampa, în caz că întârzii. După lăsarea întunericului, îți dă o stare de bine să vezi că te îndrepti spre o fereastră luminată. Îmi aduc aminte cum era Pădurea noaptea.

— De când îți aduci aminte?

— De pe vremea când puteam să văd, zâmbi orbul. Cu mult înainte să te naști tu.

— Ți-era teamă de Pădure? îl întrebă Matty.

Multora le era teamă de Pădure, și aveau și de ce.

— Nu mi-e teamă. Nu-i decât o iluzie.

Matty se încruntă. Nu pricepea vorbele orbului. Insinua cumva că teama e o iluzie? Sau că Pădurea e iluzia? Își întoarse privirea către el. Orbul ștergea cu o cârpă moale lemnul șlefuit al instrumentului său. Gândurile îi fuseseră acaparate de netezimea lemnului, deși nu-i putea vedea culoarea aurie de arțar și nervurile lui vălurate. „Poate“, gândi Matty, „*totul* e o iluzie pentru un om care și-a pierdut vederea.“

Alungi fitilul și verifică lampa ca să se asigure că mai are ulei. Apoi scăpără un băț de chibrit.

— Acum te bucuri că te-am pus să cureți funinginea de pe gâtul lămpii, nu-i așa? întrebă bărbatul, fără să aștepte un răspuns.

Își mișca degetele pe coarde, ascultând tonul. Acorda instrumentul cu mare atenție, așa cum făcea aproape în fiecare seară. Era capabil să distingă sunete care băiatului i se păreau identice. Matty rămase o clipă în pragul ușii, iscodind încăperea din priviri. Lampa pâlpâia pe masă. Bărbatul stătea cu capul înclinat spre fereastră, așa încât lumina inserării de vară îi scotea în evidență cicatricile de pe chip. Ascultă, pe urmă răsuci o cheiță de acordare de pe spatele gâtului de lemn al instrumentului, apoi ascultă iarăși. De acum se concentra la acorduri și uitase de băiat. Pe nesimțite, acesta se strecură afară.

În drumul lui spre cărarea care ieșea din Sat și ducea în Pădure, Matty făcu un ocol așa încât să treacă pe lângă casa profesorului, un om blând, al cărui chip era acoperit pe jumătate de o pată stacojie. Semn din naștere, așa-i zicea. Pe vremea când Matty abia venise în Sat, se trezea uneori uitându-se insistent la bărbat, din moment ce până atunci nu mai văzuse pe nimeni însemnat astfel. În locul de unde venea el asemenea defecte nu erau îngăduite. Riscai să fii condamnat la moarte pentru păcate mai puțin grave.

Însă în Sat semnele din naștere și beteșugurile nu erau deloc considerate defecte. Erau prețuite. Orbul primise adevăratul lui nume, Profetul, și toată lumea îl respecta pentru ceea ce numai el reușea să vadă în spatele ochilor săi distruși.

Pe profesor, deși adevăratul lui nume era Mentorul, copiii îl strigau uneori în semn de afecțiune „Trandafirăș“, din cauza petei din naștere stacojie ce îi acoperea chipul. Copiii îl iubeau. Le era un dascăl înțelept și răbdător. Matty, doar un copil când ajunsese în Sat și se mutase în casa orbului, mersese o vreme la școală la program normal și mai mergea uneori și acum, în după-amiezile de iarnă, ca să învețe lucruri noi. Mentorul fusese cel care-l învățase să stea locului, să asculte și, în cele din urmă, să citească.

Trecu pe lângă casa profesorului nu ca să-l vadă pe Mentor sau ca să admire grădina plină de flori, ci în speranța c-o va întâlni pe Jean, frumoasa lui fiică, care numai ce-l tachinase de curând cu promisiunea unui sărut. Seara o găseai adesea în grădină, plivind buruienile.

Dar în seara asta nici urmă de ea sau de tatăl ei. Matty observă un câine dolofan, cu blana pestriță, care dormea pe prispă, însă nu părea să fie nimeni acasă.

„Poate că-i mai bine așa“, gândi el. Jean l-ar fi făcut să piardă timpul cu chicotelile și promisiunile ei jucăușe – care nu se adevereau niciodată și pe care el știa că le făcea și altor băieți – și nici măcar n-ar fi trebuit s-o ia pe ocolite în speranța c-o va întâlni.

Luă un băț și desenă o inimă în țărâna de pe cărarea de lângă grădină. Cu grijă, scrisese numele fetei în interiorul inimii și pe al lui, sub al ei. Poate că ea o să vadă desenul și-o să știe că el fusese; și poate c-o să-i pese.

— Hei, Matty. Ce faci?

Îl strigase prietenul lui, Ramon, care tocmai luase colțul și venea spre el.

— Ai mâncat de seară? Vrei să vii să mănânci cu noi?

Matty făcu un pas rapid spre Ramon, ascunzând în spatele lui inima desenată în țărână cu speranța că prietenul său n-o va observa. Cumva, era distractiv să mergi la Ramon acasă și asta pentru că familia lui făcuse de curând negoț pentru o Mașinărie – o cutie uriașă, plină de abțibilduri, cu un mâner care, atunci când îl apăsa, învârtea trei roți în interiorul ei. Apoi suna un clopoțel, iar roțile se opreau în dreptul unei ferestruici. Dacă toate cele trei roți afișau aceeași

imagine, Mașinăria revărsa o grămadă de bomboane. Era extrem de distractiv să te joci așa.

Uneori Matty se întreba ce sacrificaseră ei ca să obțină Mașinăria, dar n-aveai cum să pui o asemenea întrebare cu voce tare.

— Noi am mâncat deja, răspuse el. Trebuie s-ajung undeva înainte să se-ntunece, așa că am cinat devreme.

— Aș veni cu tine, dar mă supără o tuse, și Botanistul zice c-ar trebui să mai stau locului. I-am promis că merg direct acasă, zise Ramon. Totuși, dacă m-aștepți, dau o fugă să-ntreb...

— Nu, îl întrerupse Matty. Trebuie să merg singur.

— Oh, ai de dus un mesaj?

Nu avea niciun mesaj, însă încuviință din cap. Îl cam deranja să mintă în privința mărunțișurilor. Dar așa se obișnuise; crescuse cu minciuna pe buze și încă i se părea ciudat că oamenilor din locul acesta, care acum îi era casă, credeau că-i greșit să minți. Pentru el minciuna era uneori o modalitate de a face lucrurile mai simple, mai confortabile, mai avantajoase.

— Atunci pe mâine, zise Ramon făcându-i cu mâna și pornind grăbit spre casă.

Matty cunoștea potecile din Pădure de parcă le-ar fi făcut chiar el. Și, într-adevăr, unele erau creația lui, de-a lungul anilor. Rădăcinile se neteziseră la nivelul solului sub picioarele sale pe când își croia drum ici și colo, căutând calea cea mai scurtă și mai sigură dintr-un loc într-altul. Era agil și se mișca fără zgomot printre copaci și putea să-și dea seama în ce direcție merge chiar și-n lipsa reperelor, așa cum putea să-și dea seama de starea vremii și să prezică ploaia cu mult înainte să se adune norii sau să se schimbe vântul. Pur și simplu știa.

Alți locuitori ai Satului se aventurau rar în Pădure. Era periculos pentru ei. Uneori Pădurea se strângea în jurul lor și-i făcea să rătăcească drumul pe cei care încercau s-o traverseze. Existaseră morți înfiorătoare, fuseseră descoperite cadavre strangulate de liane sau crengi care li se încolăciseră cu răutate în jurul gâturilor, mâinilor și picioarelor celor ce se hotărâseră să părăsească Satul. Cumva, Pădurea știa. Tot așa știa și că peregrinările lui Matty erau inofensive și necesare. Lianele nu se întinseseră niciodată să-l înlănțuie. Uneori copacii păreau să se dea din calea lui și să-i facă loc.

LPPDIS

— Pădurii îi place de mine, afirmase el odată cu mândrie într-o discuție cu orbul.

Profetul fusese de acord.

— Poate că are nevoie de tine, îi atrăsese el atenția.

Și sătenii aveau nevoie de Matty. Aveau încredere în el că știa drumurile, că nu se punea în primejdie în timp ce le străbate și că ducea la bun sfârșit treburile care presupuneau călătoria printre copacii deși, pe cărările întortocheate și labirintice ale Pădurii. Matty era purtătorul de mesaje. Cu asta se ocupa. Credea că atunci când o să vină vremea să-și primească adevăratul nume, nici că putea să existe alegere mai bună decât *Mesagerul*. Îi plăcea cum sună și abia aștepta să și-l însușească.

Dar în seara asta Matty nici nu ducea, nici nu lua vreun mesaj, deși îi vânduse gogoși lui Ramon pe tema aceea. Se îndrepta spre un luminiș știut numai de el, chiar în spatele unui pâlce de pini plini de ace. Sări cu agerime peste un pârâiaș, apoi ieși de pe cărarea bătătorită și se strecură printre doi copaci care, în ultimii ani, crescuseră fără oprire, așa încât acum luminișul era complet ascuns vederii și devenise locul secret al lui Matty.

Îi trebuia un loc secret pentru a pune în practică abilitatea nouă pe care o descoperise despre sine: un loc în care să exerseze departe de ochii lumii și să cântărească măsura în care îl înspăimântă semnificația descoperirii lui.

În luminiș era semiîntuneric. În spatele său, soarele începuse să apună dincolo de Sat, iar lumina care pătrundea printre copacii Pădurii era rozalie și palidă. Matty străbătu solul acoperit cu mușchi până la un hățiş de ferigi înalte de lângă trunchiul unui copac. Se așeză pe vine și ciuli urechile, aplecându-și capul spre ferigi. Încetișor, scoase un sunet pe care îl tot practicase; o clipă mai târziu auzi același sunet – pe care și sperase, dar se și îngrozise că ar putea să-l audă – drept răspuns.

Întinse cu grijă mâna printre ierburi și ridică de acolo o broscuță. Din palma lui, broasca îl privea cu ochi bulbucați, netemători, și scoase din nou același sunet: *oac-oac*.

Oac-oac.

Oac-oac.

Matty repetă sunetul gutural al broaștei de parcă ar fi stat de vorbă cu ea. Deși era neliniștit, sunetele schimbate între el și micuța făptură îl făcură să chicotească puțin. Îi cercetă cu atenție trupușorul verde și neted. Broasca nici că se